

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-105-20

Druk nr 831
Warszawa, 14 grudnia 2020 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zasadach współpracy prawnej w sprawach karnych między Rzeczpospolitą Polską i terytorium, do którego stosuje się prawo karne należące do właściwości Ministra Sprawiedliwości Tajwanu.

Do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Sprawiedliwości.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

U S T A W A

z dnia

o zasadach współpracy prawnej w sprawach karnych między Rzeczpospolitą Polską i terytorium, do którego stosuje się prawo karne należące do właściwości Ministra Sprawiedliwości Tajwanu

Art. 1. Zasady współpracy prawnej w sprawach karnych między Rzeczpospolitą Polską i terytorium, do którego stosuje się prawo karne należące do właściwości Ministra Sprawiedliwości Tajwanu, określa Porozumienie między Biurem Polskim w Tajpej a Biurem Przedstawicielskim Tajpej w Polsce o współpracy prawnej w sprawach karnych, podpisane w Tajpej dnia 17 czerwca 2019 r., zwane dalej „Porozumieniem”, które stanowi załącznik do ustawy.

Art. 2. 1. Ilekroć w przepisach odrębnych jest mowa o umowie międzynarodowej, której Rzeczpospolita Polska jest stroną, należy przez to rozumieć również Porozumienie.

2. Ilekroć w przepisach prawa o postępowaniu w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych i odpowiedzialności za przestępstwa popełnione za granicą jest mowa o państwie obcym lub innym państwie, należy przez to rozumieć również terytorium, do którego stosuje się prawo karne należące do właściwości Ministra Sprawiedliwości Tajwanu.

Art. 3. Minister Sprawiedliwości podaje do publicznej wiadomości, w drodze obwieszczenia ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, informację o dacie wejścia w życie Porozumienia.

Art. 4. 1. Zasady, o których mowa w art. 1, stosuje się pod warunkiem stosowania Porozumienia na terytorium, do którego stosuje się prawo karne należące do właściwości Ministra Sprawiedliwości Tajwanu.

2. Minister Sprawiedliwości podaje do publicznej wiadomości, w drodze obwieszczenia ogłaszanego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”, informację w przedmiocie stosowania Porozumienia na terytorium, do którego stosuje się prawo karne należące do właściwości Ministra Sprawiedliwości Tajwanu.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

*Porozumienie między Biurem Polskim w Tajpej a Biurem Przedstawicielskim Tajpej w Polsce
o współpracy prawnej w sprawach karnych*

Biuro Polskie w Tajpej i Biuro Przedstawicielskie Tajpej w Polsce, dążąc do usprawnienia współpracy prawnej w sprawach karnych opartej na zasadach wzajemnego szacunku, poszanowania praw człowieka i rządów prawa, uzgodniły co następuje:

Artykuł 1. Postanowienia ogólne

1. Niniejsze Porozumienie reguluje zasady i tryb współpracy prawnej w sprawach karnych w zakresie wzajemnej pomocy prawnej, ekstradycji, przekazywania osób skazanych, udzielania informacji o prawie i praktyce jego stosowania oraz udzielania informacji dotyczących ścigania i zapobiegania przestępstwom.
2. Biuro Polskie w Tajpej i Biuro Przedstawicielskie Tajpej w Polsce poinformują się o nazwie lub nazwach Organu Centralnego lub Organów Centralnych odpowiedzialnych za wykonywanie zadań wskazanych w niniejszym Porozumieniu a także o zmianie nazwy lub danych kontaktowych tych Organów Centralnych.
3. Niniejsze Porozumienie nie narusza zobowiązań Polski wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej.

Artykuł 2. Zakres zastosowania

1. Niniejsze Porozumienie ma zastosowanie w sprawach należących do właściwości sądów i Prokuratury.
2. Niniejsze Porozumienie nie uprawnia żadnego podmiotu prywatnego lub osoby fizycznej do uzyskania, nie dopuszczenia lub wyłączenia przeprowadzenia jakiegokolwiek dowodu albo przeciwdziałania wykonaniu wniosku.

Artykuł 3. Wzajemna pomoc prawna

1. Organy Centralne będą dążyć do tego, by zapewnić sprawną współpracę sądów i Prokuratur w zakresie wzajemnej pomocy prawnej, zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym i niniejszym Porozumieniem, w związku z dochodzeniem, ściganiem lub postępowaniem sądowym.
2. Wzajemna pomoc prawna będzie obejmować w szczególności przesyłanie wniosków o:

- (a) odbieranie zeznań lub oświadczeń od osób; organy wyznaczone przez Wezwany Organ Centralny zezwolą na obecność osób wskazanych we wniosku podczas jego wykonywania i zadawanie pytań osobie składającej zeznanie lub oświadczenie oraz na sporządzanie protokołu lub dosłownego zapisu przebiegu czynności, na zasadach określonych przez organy wyznaczone przez Wezwany Organ Centralny,
- (b) przepis ustępu 2 (a) niniejszego artykułu będzie stosowany w celu upoważnienia organów wyznaczonych przez Wzywający Organ Centralny do odbierania w formie wideokonferencji zeznań lub oświadczeń od osoby znajdującej się na terytorium na które skierowano wezwanie,
- (c) dostarczanie dokumentów, zapisów i dowodów rzeczowych,
- (d) ustalanie miejsca pobytu lub tożsamości osób,
- (e) doręczanie dokumentów,
- (f) wykonywanie wniosków o przeszukanie i zatrzymanie rzeczy,
- (g) oględziny rzeczy i miejsc,
- (h) pomoc w postępowaniach związanych z zamrażaniem lub przypadkiem aktywów.

Artykuł 4. Ekstradycja

Organy Centralne będą udzielać sobie możliwie najszerzej pomocy w zakresie ekstradycji, zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym i niniejszym Porozumieniem, dążąc do tego, by wydawanie osób ściganych za popełnienie przestępstwa, w celu przeprowadzenia postępowania karnego, zapobiegało ich bezkarności.

Artykuł 5. Przekazywanie osób skazanych

Organy Centralne będą udzielać sobie możliwie najszerzej pomocy w zakresie przekazywania skazanych, zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym i niniejszym Porozumieniem, dążąc do ułatwienia resocjalizacji w ich własnym społeczeństwie osób, które zostały pozbawione wolności na skutek popełnienia przez nie przestępstwa.

Artykuł 6. Udzielanie informacji o prawie i praktyce jego stosowania

Organy Centralne będą udzielać sobie, na wniosek, zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym i niniejszym Porozumieniem, informacji o przepisach prawnych, które obowiązują lub obowiązywały na ich terytoriach, jak również o praktyce ich stosowania.

Artykuł 7. Udzielanie informacji dotyczących ścigania i zapobiegania przestępstwom
Organy Centralne mogą przekazywać sobie, zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym i niniejszym Porozumieniem, informacje niezbędne do ścigania i zapobiegania przestępstwom, w tym przestępstwom o charakterze terrorystycznym.

Artykuł 8. Przekazywanie wniosków

1. Wnioski w sprawach objętych niniejszym Porozumieniem będą przekazywane bezpośrednio między Organami Centralnymi.
2. Przed przekazaniem wniosku Organy Centralne rozważą, czy jego wykonanie nie naruszałoby praw człowieka, suwerenności, bezpieczeństwa, podstawowych zasad porządku prawnego lub innego ważnego interesu terytorium, na które go skierowano; w przypadku Polski przez taki interes należy rozumieć także zobowiązania wynikające z jej członkostwa w Unii Europejskiej.
3. Przed przekazaniem wniosku Organy Centralne rozważą, czy wniosek spełnia wymogi określone przez drugi Organ Centralny.

Artykuł 9. Języki

Organy Centralne we wzajemnej korespondencji dotyczącej spraw objętych niniejszym Porozumieniem będą używać własnych języków urzędowych załączając tłumaczenie na język angielski.

Artykuł 10. Konsultacje

Organy Centralne będą konsultować się we wzajemnie uzgodnionych terminach, aby promować jak najbardziej efektywną współpracę w obszarach objętych niniejszym Porozumieniem, a także w celu wypracowania ulepszonych środków praktycznych usprawniających tę współpracę.

Artykuł 11. Wykonywanie wniosków

1. Organy Centralne uczynią wszystko, co możliwe w celu niezwłocznego wykonania wniosku.
2. Każdy z Organów Centralnych niezwłocznie poinformuje drugi Organ Centralny o wyniku postępowania w przedmiocie wykonania wniosku, w tym o odmowie jego wykonania oraz o przyczynie odmowy, a także udzieli odpowiedzi na zapytania drugiego Organu Centralnego w przedmiocie wykonywania wniosku.
3. Organ Centralny do którego skierowano wniosek o wzajemną pomoc prawną uczyni zadość życzeniu drugiego Organu Centralnego, aby przy jego wykonywaniu zastosowano szczególnie

tryb postępowania lub szczególną formę, chyba że jest to sprzeczne z prawem obowiązującym na terytorium na które skierowano wniosek.

Artykuł 12. Ochrona danych osobowych

Dane osobowe przekazywane w sprawach objętych niniejszym Porozumieniem będą chronione zgodnie z mającym zastosowanie prawem Polski, Tajwanu i Unii Europejskiej.

Artykuł 13. Kontakty robocze

Każdy z Organów Centralnych przygotowuje listę osób upoważnionych do kontaktów roboczych w sprawach objętych niniejszym Porozumieniem obejmującą zakres ich kompetencji i przekazuje ją drugiemu Organowi Centralnemu. Organy Centralne będą się informować o zmianie tych danych.

Artykuł 14. Stosunek do innych instrumentów

Pomoc i procedury przewidziane w niniejszym Porozumieniu nie stanowią przeszkody do udzielenia pomocy drugiemu Organowi Centralnemu lub Organom Centralnym na podstawie innych mających zastosowanie porozumień prawa krajowego lub międzynarodowego, na zasadzie wzajemności lub na podstawie jakiegokolwiek mającego zastosowanie uzgodnienia lub praktyki.

Artykuł 15. Zakres czasowy

Niniejsze Porozumienie będzie mieć zastosowanie do wszelkich wniosków złożonych po jego wejściu w życie, nawet jeśli odnośne przestępstwa popełniono przed jego wejściem w życie lub wyrok w sprawie osoby skazanej podlegającej przekazaniu zapadł przed jego wejściem w życie.

Artykuł 16. Wejście w życie

Biuro Polskie w Tajpej i Biuro Przedstawicielskie Tajpej w Polsce zawiadomią się na piśmie o ukończeniu procedur wewnętrznych niezbędnych do wdrożenia niniejszego Porozumienia na ich terytoriach. Porozumienie wejdzie w życie z dniem otrzymania późniejszego z zawiadomień.

Artykuł 17. Zmiana

Niniejsze Porozumienie może zostać zmienione za zgodą Biura Polskiego w Tajpej i Biura Przedstawicielskiego Tajpej w Polsce. Zmiany wejdą w życie zgodnie z procedurą określoną w Artykule 16.

Artykuł 18. Okres obowiązywania

Niniejsze Porozumienie będzie obowiązywać przez czas nieokreślony.

Artykuł 19. Wypowiedzenie

1. Niniejsze Porozumienie może zostać wypowiedziane w formie pisemnego oświadczenia Biura Przedstawicielskiego Tajpej w Polsce do Biura Polskiego w Tajpej albo Biura Polskiego w Tajpej do Biura Przedstawicielskiego Tajpej w Polsce. W takim przypadku Porozumienie przestanie obowiązywać po upływie trzech miesięcy od dnia doręczenia oświadczenia.
2. W razie wypowiedzenia współpraca i pomoc będą kontynuowane a informacje dostarczane zgodnie z niniejszym Porozumieniem dla wniosków złożonych przed dniem wejścia w życie wypowiedzenia. Na wypadek zakończenia obowiązywania Porozumienia dane osobowe będą nadal chronione w sposób w nim określony.

*Agreement between the Polish Office in Taipei and the Taipei Representative Office in Poland
on the Legal Cooperation in Criminal Matters*

The Polish Office in Taipei and the Taipei Representative Office in Poland, desiring to improve the effective legal cooperation in criminal matters based on the principles of mutual respect, respect for human rights and rule of law, have agreed as follows:

Article 1. General Provisions

1. This Agreement regulates principles and procedures of legal cooperation in criminal matters in the areas of mutual legal assistance, extradition, transfer of sentenced persons, information sharing on law and its practical application, information sharing on prosecuting of crimes and crime prevention.
2. The Polish Office in Taipei and the Taipei Representative Office in Poland shall inform each other of the name or names of the Central Authority or Central Authorities responsible for performing functions envisaged in this Agreement, as well as of changes in the name or contact information of such Central Authorities.
3. This Agreement is without prejudice to the obligations of Poland arising from its membership in the European Union.

Article 2. Scope of Application

1. This Agreement shall be applicable in cases that remain within the competence of courts and prosecution authorities.
2. This Agreement shall not give rise to a right on the part of any private party or natural person to obtain, suppress, or exclude any evidence, or to impede the execution of a request.

Article 3. Mutual Legal Assistance

1. The Central Authorities shall endeavor to assure efficient cooperation of courts and prosecution authorities in the field of mutual legal assistance, in accordance with the applicable national law and this Agreement, in connection with the investigation, prosecution or court proceedings.
2. Mutual legal assistance shall include in particular transmitting the requests for:
 - (a) taking the testimony or statements of persons; the authorities designated by the Requested Central Authority shall permit the presence of such persons as specified in the request during the execution of the request, and shall allow such persons to pose questions to the

- person giving the testimony or statement and to make minutes or a verbatim transcript, in a manner agreed to by the authorities designated by the Requested Central Authority,
- (b) paragraph 2 (a) of this Article shall be applied to authorize the authorities designated by the Requesting Central Authority to take testimony or statement of a person located in the territory to which request has been directed, by use of video transmission technology,
 - (c) providing documents, records, and articles of evidence,
 - (d) locating or identifying persons,
 - (e) serving documents,
 - (f) executing requests for searches and seizures,
 - (g) examining objects and sites,
 - (h) assisting in proceedings related to freezing or forfeiture of assets.

Article 4. Extradition

The Central Authorities undertake to afford each other the widest measure of cooperation, in accordance with the applicable national law and this Agreement, in respect of extradition, with a view to preventing impunity by surrender of persons against whom criminal proceedings were instituted, for the purpose of conducting such proceedings.

Article 5. Transfer of Sentenced Persons

The Central Authorities undertake to afford each other the widest measure of cooperation, in accordance with the applicable national law and this Agreement, in respect of the transfer of persons deprived of liberty on account of a criminal offence, with a view to facilitating their social rehabilitation into their own society.

Article 6. Information Sharing on Law and Its Practical Application

The Central Authorities shall share, upon requests, in accordance with the applicable national law and this Agreement, information on legal rules and regulations that are or were in force on their territories and on the practice of their application.

Article 7. Information Sharing on Prosecuting of Crimes and Crime Prevention

The Central Authorities may share, in accordance with the applicable national law and this Agreement, information necessary to prosecute and prevent crimes including terrorist crimes.

Article 8. Transmission of Requests

1. The requests in the cases covered by this Agreement shall be transmitted directly between Central Authorities.
2. Before transmitting the request the Central Authorities shall consider whether its execution would violate human rights, sovereignty, security, fundamental principles of law or other important interest of the territory to which request has been directed; in the case of Poland such interest includes obligations resulting from its membership in the European Union.
3. Before transmitting the request the Central Authorities shall consider whether it fulfills the requirements set forth by the other Central Authority.

Article 9. Languages

In the mutual correspondence concerning the issues under this Agreement, the Central Authorities shall use their own official languages, along with translation into English.

Article 10. Consultations

The Central Authorities shall consult each other, at times mutually agreed by them, with a view to promoting the most effective cooperation in the areas covered by this Agreement and in order to develop better practical measures to facilitate this cooperation.

Article 11. Execution of Requests

1. The Central Authorities shall do everything in their power in order to execute the request promptly.
2. Each of the Central Authorities shall promptly inform the other Central Authority on the result of proceedings toward execution of the request, including the denial of execution and the reason of the denial, and shall respond to inquiries by the other Central Authority on the progress toward the execution of the request.
3. The Central Authority to whom the request for mutual legal assistance has been directed shall comply with the request of the other Central Authority to follow special procedure or special form at its execution, unless it would violate the law in force on the territory to which the request has been directed.

Article 12. Personal Data Protection

Personal data transferred in the cases covered by this Agreement shall be protected according to applicable law of Poland, Taiwan and the European Union.

Article 13. Working Contact

Each of the Central Authorities shall prepare a list of persons authorized to engage in the working contact in the cases covered by this Agreement including information on their scope of competence and shall transfer it to the other Central Authority. The Central Authorities shall inform each other on the change of those data.

Article 14. Relation to Other Instruments

Assistance and procedures set forth in this Agreement shall not prevent either of the Central Authorities from granting assistance to the other Central Authority or Central Authorities through the provisions of other applicable Agreements, national or international law, principle of reciprocity or any other arrangement, or practice which may be applicable.

Article 15. Temporal Scope of Application

This Agreement shall apply to all requests presented after its entry into force even if the relevant offenses occurred before its entry into force or the judgment in the case of the sentenced person to be transferred has been delivered before its entry into force.

Article 16. Entry into Force

The Polish Office in Taipei and the Taipei Representative Office in Poland shall notify each other in writing when the internal procedures necessary to implement this Agreement in their respective territories are completed. This Agreement shall enter into force on the date of receipt of the latter of these notifications.

Article 17. Amendment

This Agreement may be amended by the mutual consent of the Polish Office in Taipei and the Taipei Representative Office in Poland. The amendments shall enter into force in accordance with the procedure set out in Article 16.

Article 18. Duration

This Agreement shall be valid for an indefinite period of time.

Article 19. Termination

1. This Agreement may be terminated by means of written notice from the Polish Office in Taipei to the Taipei Representative Office in Poland or from the Taipei Representative Office in Poland to the Polish Office in Taipei. This Agreement shall cease to be valid after ninety days since the date of receipt of such notification.
2. In the event of a termination notice, cooperation and assistance will continue and information will be provided in accordance with this Agreement, for requests submitted before the effective date of termination. If this Agreement shall cease to be valid, personal data will continue to be protected in the manner prescribed in it.

UZASADNIENIE

Biuro Przedstawicielskie Tajpej w Polsce zwróciło się do Ministerstwa Sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej z propozycją zawarcia porozumienia o współpracy w sprawach karnych. Poinformowało, że Tajwan zawarł porozumienia dotyczące wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych, w szczególności z: Francją, Niemcami, Stanami Zjednoczonymi, Republiką Południowej Afryki, Wietnamem, Tajlandią, Chińską Republiką Ludową. Strona tajwańska wskazała, że Polska wykorzystywana jest w szczególności jako miejsce popełniania oszustw internetowych a opóźnienia w wykonywaniu wniosków o pomoc prawną załatwianych obecnie na zasadzie wzajemności utrudniają postępowanie, zwłaszcza w zakresie zwalczania cyberprzestępczości. Porozumienie miałyby na celu przyspieszenie i uproszczenie postępowań karnych w tego rodzaju sprawach i umożliwiłyby przekazanie do Polski obywatela polskiego odbywającego na Tajwanie długoterminową karę pozbawienia wolności. W ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości argumentacja tajwańska jest przekonująca a Polska powinna być postrzegana jako kraj aktywnie angażujący się w zwalczanie przestępczości transgranicznej, w tym cyberprzestępczości. Zawarcie Porozumienia umożliwiłoby też przyspieszenie i uproszczenie postępowań prowadzonych w Polsce z udziałem Tajwańczyków (w tym tymczasowo aresztowanych) i ułatwiłoby przekazanie ich na Tajwan w celu odbycia tam kar pozbawienia wolności. Tym samym podjęcie inicjatywy tajwańskiej było faktycznie zasadne.

W zgodnej opinii Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Spraw Zagranicznych Porozumienie powinno być zawarte w formule przyjętej dla Porozumienia o unikaniu podwójnego opodatkowania, podpisanego w Tajpej dnia 21 października 2016 r., tj. w trybie, na zasadach i z następstwami określonymi w opinii Rady Legislacyjnej w sprawie prawnego uregulowania unikania podwójnego opodatkowania w stosunkach polsko-tajwańskich. Z opinii tej wynika, że w stosunkach z Tajwanem uwzględnić należy szczególne potrzeby stosunków międzynarodowych. Z tego względu możliwe jest zawarcie porozumienia między biurami przedstawicielskimi, a następnie przyjęcie ustawy transponującej je do prawa polskiego i zapewniającej jego wykonanie (polski

alternat porozumienia stanowi załącznik do ustawy)¹⁾). Ten sposób postępowania sprawdził się w praktyce i dotychczas nie zaproponowano wobec niego praktycznej alternatywy. Artykuły 16 i 17 Porozumienia potwierdzają, że jego ewentualna zmiana, inna niż sprostowanie omyłki, o jakim mowa w dalszej części uzasadnienia, będzie wymagać przeprowadzenia stosownej procedury krajowej, tj. po stronie polskiej nowelizacji ustawy (załącznika do niej). Tekst Porozumienia został zaakceptowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

Porozumienie nie zostanie zawarte między podmiotami prywatnymi. W szczególności Biuro Polskie w Tajpej jest podmiotem publiczno-prawnym. W obwieszczeniu Ministra Spraw Zagranicznych z 3 lipca 2018 r. wskazano, że jest to „jednostka organizacyjna podległa ministrowi ds. zagranicznych, mająca siedzibę poza granicami RP. Nazwa „Porozumienie” („Agreement”) również nie przesądza o prywatnoprawnym charakterze tego instrumentu. Polska jest stroną 1602 umów międzynarodowych o nazwie „Porozumienie”. Tak też jest nazwany polsko-tajwański instrument o współpracy w zakresie unikania podwójnego opodatkowania. Brak podstaw do odstąpienia od przyjętej praktyki nazewnicznej.

W dniu 17 czerwca 2019 r. w Tajpej zostało podpisane Porozumienie między Biurem Polskim w Tajpej a Biurem Przedstawicielskim Tajpej w Polsce o współpracy prawnej w sprawach karnych.

Projekt ustawy transponującej jest wzorowany na sprawdzonym w praktyce modelu przyjętym na potrzeby transpozycji instrumentu o unikaniu podwójnego opodatkowania. W szczególności pojęcie „przepisy odrębne” użyte w art. 2 ustawy transponującej zostało przeniesione z ustawy o transpozycji instrumentu o unikaniu podwójnego opodatkowania (Dz. U. z 2016 r. poz. 2244). Odsyłające „przepisy odrębne” wskazane w tym przepisie zawarte są w szczególności w ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 30, z późn. zm.), dalej jako „KPK”, oraz rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1657, z późn. zm.).

¹⁾ Zob. ustawa dnia 15 grudnia 2016 r. o zasadach unikania podwójnego opodatkowania oraz zapobiegania uchylaniu się od opodatkowania w zakresie podatków od dochodu stosowanych przez Rzeczpospolitą Polską i terytorium, do którego stosuje się prawo podatkowe należące do właściwości Ministra Finansów Tajwanu (Dz. U. z 2016 r., poz. 2244).

Podobnie tam, gdzie w ustawie o transpozycji instrumentu o unikaniu podwójnego opodatkowania jest mowa o „przepisach prawa podatkowego z zakresu podatków od dochodów”, tak w ustawie transponującej instrument o współpracy w sprawach karnych jest mowa o „przepisach prawa o postępowaniu w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych i odpowiedzialności za przestępstwa popełnione za granicą”. Przyjęte rozwiązanie podyktowane jest koniecznością zapewnienia wewnętrznej spójności systemu prawa oraz umożliwienia stosowania do przestępstw popełnionych na Tajwanie przepisów rozdziału XIII ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1444, z późn. zm.) w pełnym zakresie (*de lege lata* jest to możliwe jedynie w drodze analogii na korzyść sprawcy).

Stosowanie zasad współpracy określonych w Porozumieniu będzie uzależnione od wzajemności po stronie tajwańskiej. Informacja w przedmiocie stosowania Porozumienia na Tajwanie (o wzajemności lub jej braku w szczególności z uwagi na wygaśnięcie Porozumienia) zostanie – stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy transponującej – podana do publicznej wiadomości na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1461). Ustawa transponująca wejdzie w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia, ale współpraca z Tajwanem w trybie i na zasadach określonych w Porozumieniu (załączniku do ustawy) będzie możliwa nie od dnia wejścia ustawy w życie, ale od daty wejścia w życie Porozumienia zgodnie z jego Artykułem 16 zd. 2. Art. 1 ustawy transponującej wskazuje bowiem, że współpraca z Tajwanem prowadzona jest na podstawie Porozumienia, a więc w trybie i na zasadach w nim określonych, w tym określających chwilę jego wejścia w życie. Dla większej jasności i zagwarantowania pewności prawnej data ta zostanie – stosownie do art. 3 ustawy transponującej – podana do publicznej wiadomości przez Ministra Sprawiedliwości na podstawie art. 10 ust. 4 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych. Powołany przepis (art. 1 ustawy transponującej) nawiązuje do sprawdzonego w praktyce rozwiązania przyjętego w ustawie o transpozycji instrumentu o unikaniu podwójnego opodatkowania, doprecyzowując, że od wzajemności uzależnione jest nie stosowanie ustawy jako takiej, a zasad współpracy określonych w jej art. 1.

Informację w przedmiocie wzajemności stosowania Porozumienia poda do wiadomości publicznej Minister Sprawiedliwości. Jest to uzasadnione tym, że Minister Spraw

Zagranicznych nie będzie dysponował informacjami w przedmiocie tego czy Porozumienie jest przez Tajwan efektywnie wykonywane (zgodnie z Porozumieniem obrót z Tajwanem będzie odbywał się z pominięciem Ministerstwa Spraw Zagranicznych). Nadto takie rozwiązanie jest spójne z treścią art. 51a § 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 365, z późn. zm.): „Sąd może zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości również o udzielenie informacji co do istnienia wzajemności w stosunkach z państwem obcym.”.

Obrót prawny z Tajwanem prowadzony jest przede wszystkim przez organy ścigania. Prokuratura Krajowa w 2016 r. zarejestrowała 8 wniosków polskich i 1 tajwański, w 2017 r. – 4 polskie i 5 tajwańskich, w 2018 r. – 8 polskich i 2 tajwańskie, w 2019 r. – 1 polski i 2 tajwańskie. Tajwan realizuje wnioski polskie w terminie ok. jednego roku.

Na koniec 2019 r. w jednostkach penitencjarnych w Polsce przebywał 1 tymczasowo aresztowany Tajwańczyk. Liczba pozbawionych wolności Tajwańczyków w latach ubiegłych, wynosiła odpowiednio według stanu na 31 grudnia: 2015 r. i 2016 r. – 0, 2017 r. – 1 tymczasowo aresztowany, 2018 r. – 1 tymczasowo aresztowany. Na Tajwanie osadzony jest natomiast jeden obywatel polski. Sprawa o przejęcie do wykonania w Polsce wymierzonej mu kary pozbawienia wolności jest w toku od 2018 r. Obecny stan prawny – brak podstaw do stosowania porozumienia o współpracy – nie sprzyja efektywności realizacji wniosków. Dość częste są przypadki długotrwałego braku reakcji strony tajwańskiej na wnioski o pomoc prawną mimo przesyłanych przez polską prokuraturę monitów. Także sprawa o przekazanie obywatela polskiego z Tajwanu celem wykonania w Polsce wymierzonej mu kary pozbawienia wolności jest długotrwała.

Jeżeli strona tajwańska przestanie zapewniać wzajemność nie będzie to oznaczać niemożności zastosowania przez stronę polską – Ministra Sprawiedliwości – art. 4 ust. 2 ustawy transponującej. Porozumienie będzie wykonywane przez organy centralne (w Polsce w chwili jego zawarcia: Minister Sprawiedliwości i Prokuratura Krajowa, na Tajwanie Ministerstwo Sprawiedliwości – stosownie do postanowień Artykułu 1 ust. 2 Porozumienia). W celu zapewnienia Porozumieniu niezbędnej elastyczności nie wskazano ich w jego tekście przez wskazanie nazwy, lecz postanowiono, iż biura przedstawicielskie Polski i Tajwanu poinformują się o nazwie lub nazwach organu centralnego lub organów centralnych odpowiedzialnych za wykonywanie zadań

wskazanych w Porozumieniu, a także o zmianie ich nazw lub danych kontaktowych. Tym samym nowelizacja prawa krajowego zmieniająca nazwę lub usytuowanie któregokolwiek z organów centralnych, a także przesuwanie kompetencji między nimi, nie będzie wymagać zmiany Porozumienia.

Porozumienie nie narusza zobowiązań Polski wynikających z członkostwa w Unii Europejskiej (Artykuł 1 ust. 3 Porozumienia). Oznacza to, że nie może być przywoływane lub interpretowane ani w całości ani też w części, w sposób pozwalający na unieważnienie, zmianę lub naruszenie zobowiązań RP wynikających z traktatów ustanawiających Unię Europejską oraz pierwotnego i wtórnego prawa Unii Europejskiej.

Zakres przedmiotowy Porozumienia (Artykuł 2 ust. 1 Porozumienia) jest stosunkowo szeroki i obejmuje wzajemną pomoc prawną, ekstradycję, przekazywanie osób skazanych, udzielanie informacji o prawie i praktyce jego stosowania oraz udzielanie informacji dotyczących ścigania i zapobiegania przestępstwom. Porozumienie dotyczy tylko spraw karnych należących do właściwości sądów i Prokuratury (Artykuł 2 ust. 2 Porozumienia). W jego Artykule 3 ust. 1 doprecyzowano, że wzajemna pomoc prawa będzie udzielana „w związku z dochodzeniem, ściganiem lub postępowaniem sądowym” („in connection with the investigation, prosecution or court proceedings”). Użyte w tekście polskim pojęcie „dochodzenie” (ang. „investigation”) należy wyklądać autonomicznie, jako każde postępowanie mające na celu ustalenie czy został popełniony czyn zabroniony, czy stanowi on przestępstwo, kto jest jego sprawcą, jaką odpowiedzialność powinien ponieść (postępowanie przygotowawcze we wszystkich jego formach, w tym śledztwo). Tak pojęcie „dochodzenie” (investigation) rozumiane jest w instrumentach z zakresu międzynarodowego prawa karnego (np. art. 1 ust. 1 umowy między Rzeczpospolitą Polską a Stanami Zjednoczonymi Ameryki o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych) i brak podstaw, aby odstępować od tej utrwalonej konwencji terminologicznej.

Porozumienie nie daje też uprawnień podmiotom prywatnym lub osobom fizycznym (ang. „private party or natural person”), ani co oczywiste także ich nie odbiera (Artykuł 2 ust. 2 Porozumienia). Pojęcie „podmiotu prywatnego” jest używane w międzynarodowych instrumentach z zakresu prawa karnego (np. art. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/794 z dnia 11 maja 2016 r.

w sprawie Agencji Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol), zastępujące i uchylające decyzje Rady 2009/371/WSiSW, 2009/934/WSiSW, 2009/935/WSiSW, 2009/936/WSiSW i 2009/968/WSiSW (Dz. Urz. UE L 135/53 str. 53). Oznacza podmioty oraz jednostki organizacyjne utworzone zgodnie z prawem krajowym, w szczególności spółki, przedsiębiorstwa, stowarzyszenia przedsiębiorców, organizacje niezarobkowe, inne prywatnoprawne osoby prawne. Brak podstaw, aby odstępować od tej utrwalonej konwencji terminologicznej.

W myśl Porozumienia współpraca odbywać się będzie zgodnie z mającym zastosowanie prawem krajowym, a więc to prawo krajowe będzie określać podstawy odmowy wykonania wniosku (zob. np. 588 KPK, art. 604 KPK). Tym niemniej dla większej jasności, a przez to przyspieszenia i uproszczenia obrotu oraz w celu uniknięcia ewentualnych nieporozumień, Porozumienie zobowiązuje organy centralne do wstępnej kontroli przekazywanego wniosku pod kątem okoliczności, które w oczywisty sposób uniemożliwiałyby Organowi Wezwanemu jego wykonanie (Artykuł 8 ust. 2 Porozumienia) oraz wszelkich wymogów określonych przez drugi Organ Centralny (Artykuł 8 ust. 3 Porozumienia).

Porozumienie przewiduje współpracę bezpośrednio między organami centralnymi, bez pośrednictwa Ministerstwa Spraw Zagranicznych (Artykuł 8 Porozumienia), co ma na celu przyspieszenie i uproszczenie obrotu. Jest to jeden z przejawów wynikającej z Porozumienia zasady niezwłoczności współpracy (Artykuł 11 ust. 1 Porozumienia). Kolejne zasady, na gruncie których stoi Porozumienie to zasada informacji (Artykuł 11 ust. 2 Porozumienia) oraz zasada przychylności dla porządku prawnego stosowanego na terytorium na które skierowano wniosek (Artykuł 11 ust. 3 Porozumienia). Są to standardowe zasady międzynarodowej współpracy prawnej w sprawach karnych.

Organy Centralne będą komunikować się w swoich językach urzędowych z tłumaczeniem na język angielski (Artykuł 9 Porozumienia). Wybór tego ostatniego jest uzasadniony względami pragmatycznymi. Porozumienie nie ma wpływu na regulacje prawa krajowego dotyczące w szczególności języka urzędowego obowiązującego w postępowaniu przed sądami polskimi.

Po zawarciu Porozumienia wzajemna pomoc prawna (Artykuł 3 Porozumienia), ekstradycja dla celów postępowania karnego (Artykuł 4 Porozumienia) oraz przekazywanie skazanych (Artykuł 5 Porozumienia) prowadzone będą na podstawie

Porozumienia oraz – w zakresie w nim nieuregulowanym – właściwego prawa krajowego (w Polsce w szczególności: rozdział 62 i 65 KPK, rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych).

Postanowienie dotyczące informacji prawnej (Artykuł 6 Porozumienia) to standardowa klauzula stosowana w zawieranych przez Ministra Sprawiedliwości porozumieniach o współpracy. Umożliwia Ministerstwu Sprawiedliwości wypełnienie obowiązków, o których mowa w art. 51a § 1 zd. 2 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych: „Sąd może zwrócić się do Ministra Sprawiedliwości o udzielenie tekstu tego prawa oraz wyjaśnienie obcej praktyki sądowej.”.

Postanowienie o przekazywaniu informacji w celu ścigania i zapobiegania przestępczości (Artykuł 7 Porozumienia) ma na celu zademonstrowanie dobrej woli Polski i Tajwanu dążących do współpracy także przy ściganiu i zapobieganiu przestępczości przez wymianę informacji w sprawach przestępczości i umożliwienie organom tajwańskim dzielenia się informacjami. Przekazywanie informacji pozostawione jest całkowicie swobodnej ocenie właściwych organów. Oznacza to, że władze polskie nie będą nigdy zobowiązane do przekazania na Tajwan jakichkolwiek informacji. Nadmienić należy, że Porozumienie nie tylko nie zobowiązuje, ale nawet samo przez się nie uprawnia władz polskich do takiego przekazania (zgodnie z Artykułem 7 Porozumienia przekazanie następuje „zgodnie z prawem krajowym”, a więc uprawnienie takie musi wynikać z prawa krajowego).

Porozumienie jednoznacznie wskazuje, że dane osobowe przekazywane z Polski na Tajwan i tam przetwarzane oraz przekazywane z Tajwanu do Polski i przetwarzane tutaj będą chronione na podstawie właściwych przepisów Polski, Tajwanu i Unii Europejskiej (Artykuł 12 Porozumienia).

W celu dalszego rozwoju współpracy, uwzględniając przewidywaną intensyfikację kontaktów polsko-tajwańskich, Porozumienie przewiduje mechanizm kontaktów roboczych (Artykuł 13 Porozumienia) i konsultacji (Artykuł 10 Porozumienia). Porozumienie nie zamyka też drogi do współpracy na innych niż ono podstawach prawnych (Artykuł 14 Porozumienia).

Skutki finansowe wynikające z zawarcia Porozumienia nie będą znaczne w skali budżetu państwa. Zobowiązania strony polskiej będą finansowane w ramach limitu wydatków właściwych dysponentów części budżetowych przewidzianych corocznie w ustawie budżetowej (Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego – m.in. koszty tłumaczeń) i nie będą stanowiły tytułu do zwiększenia wydatków.

Z uwagi na oczywistą omyłkę wykrytą w tekście Porozumienia w języku polskim, już po podpisaniu tekstu w trzech językach, oraz brak możliwości zmiany tekstu na obecnym etapie procedowania Porozumienia, konieczne będzie sprostowanie tej omyłki w formie przewidzianej w art. 17 ustawy o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych z dnia 20 lipca 2000 r. W Artykule 19 ust. 1 w tekście Porozumienia w języku polskim sformułowanie „3 miesiące” powinno się zastąpić, spójnie z tekstem w języku angielskim i chińskim, sformułowaniem „90 dni”; natomiast w Artykule 16 w tekście w języku polskim należy dodać tytuł artykułu „Wejście w życie”. Zmiany te nie mają wpływu na merytoryczną treść podpisanego Porozumienia, regulującego zasady współpracy prawnej między RP a terytorium, do którego stosuje się prawo karne należące do właściwości Ministra Sprawiedliwości Tajwanu. Jednocześnie należy dodać, że w kwestii oczywistej omyłki powodującej rozbieżności między wersją polską oraz angielską i chińską co do terminu wskazanego w Artykule 19 ust. 1 Porozumienia (odpowiednio 3 miesiące (j. polski) i 90 dni (j. angielski i j. chiński) rozbieżność ta nie stanowi przeszkody do transpozycji Porozumienia, albowiem stosownie do testimonium Porozumienia w takim wypadku rozstrzygający jest tekst w języku angielskim.

Projekt ustawy nie podlega notyfikacji w trybie przewidzianym w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.).

Stosownie do § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), zwanej dalej „Regulaminem pracy Rady Ministrów”, stwierdza się, że projekt ustawy nie wymaga przedłożenia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia, o których mowa w § 27 ust. 4 Regulaminu pracy Rady Ministrów.

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, oraz na stronach internetowych Ministerstwa Sprawiedliwości w zakładce „Projekty aktów prawnych – prawo karne”. W toku prac nie zgłosiły się podmioty zainteresowane pracami nad projektem w trybie ww. ustawy.

Stosownie do § 33 ust. 2 Regulaminu pracy Rady Ministrów koordynator Oceny Skutków Regulacji nie przedstawił stanowiska w określonym terminie.

Stosownie do § 52 Regulaminu pracy Rady Ministrów projekt ustawy został zamieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji z dniem skierowania do uzgodnień międzyresortowych i konsultacji publicznych.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Nazwa projektu (tytuł)

Ustawa o zasadach współpracy prawnej w sprawach karnych między Rzeczpospolitą Polską i terytorium, do którego stosuje się prawo karne należące do właściwości Ministra Sprawiedliwości Tajwanu

Organ odpowiedzialny za opracowanie projektu

Ministerstwo Sprawiedliwości

Osoba odpowiedzialna za opracowanie projektu

Marcin Romanowski, Podsekretarz Stanu

Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu

Agnieszka Tomczewska, Dyrektor Departamentu Prawa Europejskiego, tel. 22-52-12-737, Agnieszka.Tomczewska@ms.gov.pl
Jan Wiśniewski, Główny Specjalista – prokurator, Jan.Wisniewski@ms.gov.pl. tel. 22-52-12-854

Data sporządzenia

6 listopada 2020 r.

Źródło:

Porozumienie między Biurem Polskim w Tajpej a Biurem Przedstawicielskim Tajpej w Polsce o współpracy prawnej w sprawach karnych, podpisane w Tajpej dnia 17 czerwca 2019 r.

Nr w Wykazie prac

UD87

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Biuro Przedstawicielskie Tajpej w Polsce zwróciło się do polskiego Ministerstwa Sprawiedliwości z propozycją zawarcia porozumienia o współpracy w sprawach karnych. W konsekwencji Porozumienie między Biurem Polskim w Tajpej a Biurem Przedstawicielskim Tajpej w Polsce o współpracy prawnej w sprawach karnych, zostało podpisane w Tajpej dnia 17 czerwca 2019 r. (zwane dalej „Porozumieniem”).

W zgodnej opinii Ministerstwa Sprawiedliwości i Ministerstwa Spraw Zagranicznych Porozumienie powinno być zawarte w formule analogicznej do Porozumienia o unikaniu podwójnego opodatkowania, podpisanego w Tajpej dnia 21 października 2016 r., tj. w trybie, na zasadach i z następstwami określonymi w opinii Rady Legislacyjnej w sprawie prawnego uregulowania unikania podwójnego opodatkowania w stosunkach polsko-tajwańskich. Z opinii tej wynika, że w stosunkach z Tajwanem uwzględnić należy szczególne potrzeby stosunków między stronami. Z tego względu możliwe jest zawarcie porozumienia między biurami przedstawicielskimi, a następnie przyjęcie ustawy transponującej je do prawa polskiego i zapewniającej jego wykonanie. Artykuły 16 i 17 Porozumienia potwierdzają, że jego ewentualna zmiana, inna niż sprostowanie omyłki, będzie wymagać przeprowadzenia stosownej procedury krajowej, tj. po stronie polskiej przez nowelizację ustawy. Tekst Porozumienia został zaakceptowany przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

Strona tajwańska wskazała, że Polska wykorzystywana jest w szczególności jako miejsce popełniania oszustw internetowych. Obecnie dosyć często zdarza się, że strona tajwańska reaguje z wyraźnym opóźnieniem na wnioski o pomoc prawną (realizacja wniosku trwa ok. jednego roku), mimo przesyłanych przez polską prokuraturę monitów. Opóźnienia w wykonywaniu wniosków, które są załatwiane obecnie na zasadzie wzajemności, utrudniają postępowanie, zwłaszcza w zakresie zwalczania cyberprzestępczości. Porozumienie miałooby na celu przyspieszenie i uproszczenie postępowań karnych w tego rodzaju sprawach i umożliwiłoby przekazanie do Polski obywatela polskiego odbywającego na Tajwanie długoterminową karę pozbawienia wolności. Zawarcie Porozumienia umożliwiłoby również przyspieszenie i uproszczenie postępowań prowadzonych w Polsce z udziałem Tajwańczyków (w tym tymczasowo aresztowanych) i ułatwiłoby przekazanie ich na Tajwan w celu odbycia tam kar pozbawienia wolności.

W ocenie Ministerstwa Sprawiedliwości podjęcie inicjatywy zgłoszonej przez Biuro Przedstawicielskie Tajpej w Polsce jest zasadne, a Polska powinna być postrzegana jako kraj aktywnie angażujący się w zwalczanie przestępczości transgranicznej, w tym cyberprzestępczości.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

W związku z powyższym niezbędne jest przeprowadzenie prac legislacyjnych polegających na przyjęciu ustawy transponującej Porozumienie do prawa polskiego i zapewniającej jego wykonanie.

Projekt ustawy reguluje zasady współpracy prawnej w sprawach karnych między Rzeczpospolitą Polską i terytorium, do którego stosuje się prawo karne należące do właściwości Ministra Sprawiedliwości Tajwanu, które określone zostały w Porozumieniu między Biurem Polskim w Tajpej a Biurem Przedstawicielskim Tajpej w Polsce o współpracy prawnej w sprawach karnych.

Zakres przedmiotowy Porozumienia jest stosunkowo szeroki i obejmuje wzajemną pomoc prawną, ekstradycję, przekazywanie osób skazanych, udzielanie informacji o prawie i praktyce jego stosowania oraz udzielanie informacji dotyczących ścigania i zapobiegania przestępstwom. Porozumienie dotyczy tylko spraw karnych należących do właściwości sądów i Prokuratury.

Organami centralnymi, które będą wykonywały Porozumienie, będą w Polsce Minister Sprawiedliwości i Prokuratura Krajowa, a na Tajwanie Ministerstwo Sprawiedliwości. Porozumienie określa współpracę bezpośrednio między organami centralnymi, bez pośrednictwa Ministerstwa Spraw Zagranicznych, co ma na celu przyspieszenie

i uproszczenie obrotu. Organy centralne będą komunikować się w swoich językach urzędowych z tłumaczeniem na język angielski w celu uproszczenia i przyspieszenia wymiany dokumentów między stronami oraz ułatwienia współpracy. Należy zauważyć, że w swoim zakresie Porozumienie nie ma wpływu na regulacje prawa krajowego dotyczące w szczególności języka urzędowego obowiązującego w postępowaniu przed sądami polskimi.

Zgodnie z Porozumieniem wzajemna pomoc prawna, ekstradycja dla celów postępowania karnego oraz przekazywanie skazanych prowadzone będą na podstawie Porozumienia oraz – w zakresie w nim nie uregulowanym – właściwego prawa krajowego (w Polsce w szczególności: rozdział 62 i 65 Kodeksu postępowania karnego, rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 stycznia 2002 r. w sprawie szczegółowych czynności sądów w sprawach z zakresu międzynarodowego postępowania cywilnego oraz karnego w stosunkach międzynarodowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1657, z późn. zm.)). Ponadto Porozumienie zawiera klauzulę dotyczącą przekazywania informacji prawnej w celu ścigania i zapobiegania przestępczości – jest to standardowa klauzula stosowana w zawieranych przez Ministerstwo Sprawiedliwości porozumieniach o współpracy i ma na celu zademonstrowanie dobrej woli Polski i Tajwanu dążących do współpracy przy ściganiu i zapobieganiu przestępczości przez wymianę informacji. Należy podkreślić również, że władze polskie na podstawie Porozumienia nie są zobowiązane do przekazania na Tajwan jakichkolwiek informacji. Następuje to tylko, gdy uprawnienie takie wynika z prawa krajowego.

Efektom transponowania Porozumienia będzie poprawienie efektywności współpracy w jej dotychczasowych formach. Beneficjentem tych zmian będzie przede wszystkim strona polska, ponieważ kieruje ona większą liczbę wniosków niż tajwańska i jest narażona na długotrwałe oczekiwanie na ich realizację skutkujące przewlekłością krajowych postępowań karnych. W celu dalszego rozwoju współpracy, uwzględniając zwiększenie intensywności kontaktów polsko-tajwańskich, Porozumienie przewiduje mechanizm kontaktów roboczych i konsultacji. Porozumienie nie zamyka też drogi do współpracy na innych niż ono podstawach prawnych.

Efekty są szczególnie oczekiwane z uwagi na stałą intensyfikację relacji stron w aspekcie międzyludzkiem (współpraca w dziedzinie nauki i szkolnictwa wyższego) i gospodarczym (obowiązuje porozumienie o unikaniu podwójnego opodatkowania). Intensyfikację relacji wiązać należy z tym, że władze Polski i Tajwanu podpisały szereg porozumień o współpracy polsko-tajwańskiej. Dotyczą one: pracy wakacyjnej (2014), zwalczania nadużyć celnych (2015), transportu lotniczego (2015), współpracy w zakresie farmaceutyków i wyrobów medycznych (2016), uznawania praw jazdy (2016), unikania podwójnego opodatkowania (2017), przyspieszonych procedur patentowych (2017), nauki i szkolnictwa wyższego (2018), współpracy i wymianie informacji przez organy nadzoru finansowego (2018).

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Projektowana regulacja ze względu na stopień jej szczegółowości nie była poddawana szczegółowej analizie prawnoporównawczej.

Należy jednak odnotować, że niebędące umowami międzynarodowymi porozumienia o współpracy w sprawach karnych z Tajwanem zostały zawarte przez takie kraje jak: Francja, Stany Zjednoczone, Niemcy, Republika Południowej Afryki, Wietnam, Tajlandia, Chińska Republika Ludowa.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Minister Sprawiedliwości	1		Obowiązek podania do publicznej wiadomości, w drodze obwieszczenia informacji w przedmiocie stosowania Porozumienia na terytorium, do którego stosuje się prawo karne należące do właściwości Ministra Sprawiedliwości Tajwanu. Współpraca prawna w sprawach karnych z Tajwanem na zasadach określonych w Porozumieniu.
Prokuratura Krajowa	1		Współpraca prawna w sprawach karnych z Tajwanem na zasadach określonych w Porozumieniu.

Ministerstwo Sprawiedliwości Tajwanu	1		Współpraca prawna w sprawach karnych z Polską na zasadach określonych w Porozumieniu.
Polacy odbywający karę lub tymczasowo aresztowani na Tajwanie	1	Biuro Przedstawicielskie Tajpej w Polsce	Uproszczenie procedur w sprawie przekazania skazanych do Polski w celu odbycia kary pozbawienia wolności.
Tajwańczycy odbywający karę lub tymczasowo aresztowani w Polsce	1 (stan na koniec 2018 roku)	Ministerstwo Sprawiedliwości	Uproszczenie procedur w sprawie przekazania skazanych na Tajwan w celu odbycia tam kary pozbawienia wolności.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Ministerstwa Sprawiedliwości.

W ramach konsultacji publicznych projekt został skierowany do:

- 1) Rzecznika Praw Obywatelskich;
- 2) Krajowej Rady Radców Prawnych;
- 3) Naczelnej Rady Adwokackiej;
- 4) Krajowej Rady Notarialnej
- 5) Stowarzyszenia Sędziów Polskich „Iustitia”;
- 6) Stowarzyszenia Sędziów „Themis”;
- 7) Niezależnego Stowarzyszenia Prokuratorów „Ad Vocem”;
- 8) Związku Zawodowego Prokuratorów i Pracowników Prokuratury Rzeczypospolitej Polskiej.

W ramach konsultacji nie zgłoszono uwag do projektu. W trakcie uzgodnień międzyresortowych uwzględniono uwagi MSZ, RCL i Rady Legislacyjnej przy Prezesie Rady Ministrów.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z 2020 r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wydatki ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Saldo ogółem	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
budżet państwa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
JST	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pozostałe jednostki (oddzielnie)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Źródła finansowania	Projektowana zmiana nie wpłynie na sektor finansów publicznych, ponieważ współpraca aktualnie odbywa się na tzw. zasadzie wzajemności. Ewentualne zobowiązania strony polskiej (m.in. koszty tłumaczeń) będą finansowane w ramach limitu wydatków właściwych dysponentów części budżetowych przewidzianych corocznie w ustawie budżetowej (Ministra Sprawiedliwości i Prokuratora Generalnego) i nie będą stanowiły tytułu do zwiększenia wydatków.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	<p>Zasady ponoszenia wydatków Skarbu Państwa z tytułu postępowań w sprawach karnych ze stosunków międzynarodowych objętych działem XIII ustawy Kodeks postępowania karnego z dnia 6 czerwca 1997 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 30, z późn. zm.), zwanej dalej: k.p.k., reguluje art. 618 k.p.k. Ponadto zgodnie z art. 614 k.p.k. wydatki spowodowane czynnościami dokonanymi na wniosek państwa obcego pokrywa to państwo, a organy państwa polskiego mogą odstąpić od żądania zwrotu poniesionych wydatków jeżeli państwo obce zapewnia wzajemność. Koszty współpracy ponoszone przez stronę polską w skali budżetu państwa są znikome, a co do zasady w razie skazania kosztami zostaje obciążony oskarżony (art. 627 k.p.k.).</p> <p>Porozumienie nie generuje nowych form współpracy, nie modyfikuje ustawowych zasad ponoszenia wydatków i nie powoduje nowych wydatków Skarbu Państwa. Koszty współpracy ponoszone przez stronę polską (głównie koszty tłumaczeń dokumentów przesyłanych z Polski na język chiński) po wdrożeniu Porozumienia do polskiego prawa krajowego pokrywane będą nadal w ramach środków poszczególnych dysponentów. Tym samym wdrożenie Porozumienia do polskiego prawa krajowego nie powoduje zwiększenia wydatków Skarbu Państwa i nie będzie stanowiło podstawy do ubiegania się o dodatkowe środki finansowe.</p> <p><u>Prognoza dynamiki liczby spraw:</u></p> <p>Należy zauważyć, że obrót prawny z Tajwanem nie jest prowadzony na dużą skalę.</p> <p>Prokuratura Krajowa w 2016 r. zarejestrowała 8 wniosków polskich i 1 tajwański, w 2017 r. – 4 polskie i 5 tajwańskich, w 2018 r. – 8 polskich i 2 tajwańskie, w 2019 r. – 1 polski i 2 tajwańskie. Liczba pozbawionych wolności Tajwańczyków w poprzednich latach, wynosiła odpowiednio według stanu na 31 grudnia: 2015 r. i 2016 r. – 0, 2017 r. i 2018 r. – 1 tymczasowo aresztowany. Ponadto na Tajwanie osadzony jest jeden obywatel polski. Sprawa o przejście do wykonania w Polsce wymierzonej mu kary pozbawienia wolności jest w toku od 2018 r.</p> <p>Według polskiej placówki na Tajwanie od kilku lat liczba Polaków przebywających tam na stałe i czasowo jest podobna i wynosi ok. 300 obywateli polskich.</p> <p>Znacznie większa jest liczba Tajwańczyków przebywających w Polsce. Wydano im odpowiednio w 2015 r. – 540 wiz, w 2016 r. – 632, w 2017 r. – 646, w 2018 r. – 631.</p> <p>W związku z odnotowanym wzrostem wydanych wiz oraz intensyfikacją relacji z Tajwanem w aspekcie społeczno-gospodarczym, przewiduje się, że może nastąpić niewielki wzrost liczby potencjalnych spraw transgranicznych, w tym postępowań karnych.</p>

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców, oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z 2020 r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	-	-	-	-	-	-	-
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	-	-	-	-	-	-	-
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt nie określa zasad podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej, w związku z czym odstąpiono od analiz i oceny przewidywanych skutków społeczno-gospodarczych, wskazanych w art. 66 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo						

		przedsiębiorców (Dz. U. z 2019 r. poz. 1292, z późn. zm.).
	rodzina, obywatele, gospodarstwa domowe, osoby niepełnosprawne oraz osoby starsze	Dzięki przedmiotowej ustawie, która określa zasady funkcjonowania Porozumienia łatwiejszy będzie kontakt w sprawach karnych między odpowiednimi do tych spraw organami centralnymi Polski oraz Tajwanu. W konsekwencji lepszy przepływ dokumentów pozwoli na szybsze reagowanie odpowiednich organów i przekazanie w krótszym czasie do Polski obywatela polskiego odbywającego na Tajwanie karę pozbawienia wolności.
Niemierzalne		Obecnie zauważa się szybki rozwój cyberprzestępczości, w następstwie czego ustawodawca, chcąc zapewnić większe bezpieczeństwo obywateli, wdraża przedmiotową ustawą Porozumienie do polskiego porządku prawnego. Ma to na celu zwiększenie bezpieczeństwa i obronności państwa w cyberprzestrzeni. Ponadto, dzięki wdrożeniu Porozumienia i szybszemu działaniu wymiaru sprawiedliwości, zwiększy się efektywność w ściganiu przestępczości.
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Projektowana nowelizacja nie będzie oddziaływać na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców.	
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu		
☒ nie dotyczy		
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.	☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy	
Komentarz: Przyspieszenie i uproszczenie procedur postępowań karnych i ułatwienie przekazania skazanych obywateli polski do kraju w celu odbycia kary pozbawienia wolności. Zawarcie Porozumienia umożliwiłoby również przyspieszenie i uproszczenie postępowań prowadzonych w Polsce z udziałem Tajwańczyków.		
9. Wpływ na rynek pracy		
Projektowane zmiany nie będą miały wpływu na rynek pracy.		
10. Wpływ na pozostałe obszary		
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne: ...	☐ demografia ☐ mienie państwowe	☐ informatyzacja ☐ zdrowie
Omówienie wpływu	Brak wpływu.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego		
Planuje się wejście w życie ustawy w terminie 14 dni po dniu ogłoszenia.		
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?		
Efekty wejścia w życie projektowanej ustawy będą natychmiastowe i nie wymagają pomiaru.		

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.